

Valtuustoaloite 7.11.2021 Kuntalaisten tietoisuuden lisääminen juurista ja sota-ajan kokemuksista

Sivistysvaliokunta 19.01.2023 § 7
453/12.00.02/2022

Kaupunginvaltuusto 07.11.2022 § 62

Päätös: Valtuutettu Pertti Laaksonen jätti aloitteen: Kuntalaisten tietoisuuden lisääminen "juurista" ja sota-ajan kokemuksista.

Liite nro 5

Kaupunginhallitus 14.11.2022 § 426
453/12.00.02/2022

Valmistelu ja lisätiedot kaupunginjohtaja Kalle Larsson,
kalle.larsson(at)orimattila.fi

Valtuustoaloite on liite nro 3.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kalle Larsson

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa aloitteen sivistystoimialan valmisteluun.

Päätös Kaupunginhallitus päätti antaa aloitteen sivistystoimialan valmisteluun.

Sivistysvaliokunta 11.10.2022 § 27
401/12.03.03.06/2022

Valmistelu ja lisätiedot vs. kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja Henrika Suna p.
040 569 6672

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 07.12.2020 § 66 Pertti Laaksonen teki aloitteen, jossa hän esittää, että Orimattilan kaupunki tai muut tahot kertovat Jymylinnan mäellä sijaitsevan kuvanveistäjä Pentti Papinahon suunnitteleman ja tekemän Ajan Railo -muistomerkin merkityksestä ja Orimattilan miesten taisteluista nuoremmalle polvelle, koululaisille ja kuntalaisille. Muistomerkin vastaanottopuheessa on silloinen kunnanvaltuuston puheenjohtaja Oiva V. Saarinen todennut: "Jääköön tämä muistomerkki nuorisomme ja tulevien sukupolvien vaellus- ja mietiskelypaikaksi... paremman, elinkelpoisemman ja turvallisemman Suomi-kodin kehittämiseen ja rakentamiseen...". Edelleen aloitteen tekijä esittää, että muistomerkin vaiheista koottaisiin esite tai vastaava.

Liite 4

Pertti Laaksonen on tuoreessa vuonna 2022 julkaistussa itse kirjoittamassaan kirjassa Historian palasia käsitellyt varsin laajasti Ajan Railo -muistomerkin vaiheita artikkelissa "Ajan Railo"– sotaan lähdön muistomerkki Orimattilassa. Laaksosen kirja on lainattavissa Orimattilan kirjastosta sekä luettavissa osana kirjaston kotiseutukokoelmaa. Lisäksi kirjaa voi ostaa omaksi mm. kaupungintalolta.

Orimattilan kulttuuripalvelut ylläpitävät sähköistä Orimattilan patsaskierros -mobiiliopastetta Seinätön museo -alustalla verkko-osoitteessa <https://tarinasoitin.fi/orimattilanpatsaat>, jossa voi tutustua kaikkiin Orimattilan julkisiin veistoksiin ja muistomerkkeihin älypuhelimella, tabletilla tai tietokoneella. Lisäksi taidemuseolla on jaossa printattua kartallista esitettä Orimattilan keskusta-alueen patsaista ja muistomerkkeistä. Esite on myös luettavissa ja tulostettavissa taidemuseon verkkosivuilta. Näissä opasteissa/esitteissä on esitelty myös Ajan Railo -muistomerkki.

Orimattilan alakoulujen kulttuurikasvatusohjelmassa omaan kulttuuriympäristöön tutustuminen kuuluu 3. luokan ohjelmaan, jolloin useat luokat tutustuvat Orimattilan keskustan julkisiin veistoksiin ja muistomerkkeihin ja siten perehtyvät myös Ajan Railo -muistomerkkiin.

Vs. kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja esittää, että Pertti Laaksosen kirjaa Historian palasia hankitaan osaksi koulujen kirjastojen kokoelmia, jotta se olisi helposti oppilaiden ja opettajien hyödynnettävissä kotiseutua ja paikallishistoriaa käsittelevissä oppiaineissa.

Esittelijä Sivistysjohtaja Mika Silvennoinen

Päätösehdotus

Sivistysvaliokunta päättää antaa esittelytekstinä olevan selvityksen kaupunginhallitukselle vastauksena Ajan Railo muistomerkistä tehtyyn valtuustoaloitteeseen. Sivistysvaliokunta suosittelee kouluille Pertti Laaksosen Historian palasia -kirjanhankintaa koulukirjastojen kokoelmiin.

Päätös

Sivistysvaliokunta päättää antaa esittelytekstinä olevan selvityksen kaupunginhallitukselle vastauksena Ajan Railo muistomerkistä tehtyyn valtuustoaloitteeseen ja esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi. Sivistysvaliokunta suosittelee Pertti Laaksosen Historian palasia -kirjanhankintaa koulukirjastojen kokoelmiin.

Esittelijä Sivistysjohtaja Mika Silvennoinen

Sivistysvaliokunta on antanut 11.10.2022 selvityksen Pertti Laaksosen tekemään aloitteeseen 7.12.2020.

Liitteenä 3 on 7.11.2022 valtuustoaloite: Kuntalaisten tietoisuuden lisääminen ”juurista” ja sota-ajan kokemuksista.

Liitteenä 4 edellinen 7.12.2020 annettu aloite.

Päätösehdotus

Sivistysvaliokunta viittaa edelliseen 14.11.2022 § 27 antamaansa selvitykseen ja esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös Sivistysvaliokunta viittaa edelliseen 14.11.2022 § 27 antamaansa selvitykseen ja esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.